

6. Vaja: Hitrosti deformacij

Rado Flajs

1. Naloga

1.1. Naloga

Deformiranje telesa je podano s poljem pomikov $\vec{u}(x_1^0, x_2^0, x_3^0)$ v materialnih koordinatah x_1^0, x_2^0, x_3^0 . Obravnavaj dva primera:

a)

$$\begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & t & 0 \\ t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1^0 \\ x_2^0 \\ x_3^0 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1^0 \\ x_2^0 \\ x_3^0 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} x_1^0 \\ x_2^0 \\ x_3^0 \end{bmatrix} = \frac{1}{1-t^2} \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ -t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1-t^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \quad (1)$$

b)

$$\begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -t & 0 \\ t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1^0 \\ x_2^0 \\ x_3^0 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1^0 \\ x_2^0 \\ x_3^0 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} x_1^0 \\ x_2^0 \\ x_3^0 \end{bmatrix} = \frac{1}{1+t^2} \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ -t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1+t^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \quad (2)$$

Za oba primera določi:

- hitrost poljubnega delca v materialnem in prostorskem opisu
- pospešek poljubnega delca v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{F}$ deformacijskega gradienta F v materialnem in prostorskem opisu
- hitrostni gradient L
- hitrost deformacijskega tenzorja D in spin W
- pojasni fizikalni pomen hitrosti deformacijskega tenzorja D in spina W
- materialni odvod $\dot{C}$ levega Cauchy Greenovega tenzorja C v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{B}$ desnega Cauchy Greenovega tenzorja B v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{U}$ tenzorja U v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{V}$ tenzorja V v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{R}$ rotacije R v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{E}$ Green Lagrangevega tenzorja E v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{e}$ Euler Almansijevega tenzorja e v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $(\dot{ds}^2)$ spremembe kvadrata dolžine ds^2 v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $\dot{dS}$ spremembe površine dS v materialnem in prostorskem opisu
- materialni odvod $(\dot{dV})$ spremembe volumna dV v materialnem in prostorskem opisu

(a)(b)
Piffo-
stri-
skini
pifri-
kazz
dele-
fior-
mari-
rara-
njaja

Slika 1: VR razcep

1.2. Rešitev

1.2.1. Grafični prikaz deformiranja telesa

1.2.2. Hitrost poljubnega delca v materialnem in prostorskem opisu I

Primer a).

$$\begin{aligned} v_1 &= \frac{Dx_1}{Dt} = x_2^0 = \frac{1}{1-t^2}(-t x_1 + x_2), \\ v_2 &= \frac{Dx_2}{Dt} = x_1^0 = \frac{1}{1-t^2}(x_1 - t x_2), \\ v_3 &= \frac{Dx_3}{Dt} = 0. \end{aligned} \quad (3)$$

Primer b).

$$\begin{aligned} v_1 &= \frac{Dx_1}{Dt} = -x_2^0 = \frac{1}{1+t^2}(t x_1 - x_2), \\ v_2 &= \frac{Dx_2}{Dt} = x_1^0 = \frac{1}{1+t^2}(x_1 + t x_2), \\ v_3 &= \frac{Dx_3}{Dt} = 0. \end{aligned} \quad (4)$$

1.2.3. Pospešek poljubnega delca v materialnem in prostorskem opisu

Primer a).

$$\begin{aligned} a_1 &= \frac{Dv_1}{Dt} = 0, \\ a_2 &= \frac{Dv_2}{Dt} = 0, \\ a_3 &= \frac{Dv_3}{Dt} = 0. \end{aligned} \quad (5)$$

Primer b).

$$\begin{aligned} a_1 &= \frac{Dv_1}{Dt} = 0, \\ a_2 &= \frac{Dv_2}{Dt} = 0, \\ a_3 &= \frac{Dv_3}{Dt} = 0. \end{aligned} \quad (6)$$

1.2.4. Hitrost poljubnega delca v materialnem in prostorskem opisu II

$$\begin{aligned} \vec{u}^a &\stackrel{a}{=} t(x_2^0, x_1^0, 0) = \left(\frac{t(t x_1 - x_2)}{t^2 - 1}, \frac{t(t x_2 - x_1)}{t^2 - 1}, 0 \right), \\ \vec{u}^b &\stackrel{b}{=} t(-x_2^0, x_1^0, 0) = \frac{t}{1+t^2}(t x_1 - x_2, x_1 + t x_2, 0). \end{aligned} \quad (7)$$

Email address: rado.flajs@fgg.uni-lj.si (Rado Flajs)

Hitrost v prostorskem opisu:

$$\vec{v} = \frac{D\vec{r}}{Dt} = \frac{D\vec{u}}{Dt} = \frac{\partial\vec{u}}{\partial t} + (\vec{v} \cdot \vec{\nabla})\vec{u} = \frac{\partial\vec{u}}{\partial t} + \sum_i \frac{\partial\vec{u}}{\partial x_i} v_i = \frac{\partial\vec{u}}{\partial t} + \frac{\partial\vec{u}}{\partial x_1} v_1 + \frac{\partial\vec{u}}{\partial x_2} v_2. \quad (8)$$

V enačbo (8) vstavimo izraza za hitrost v prostorskem opisu (3) in (4), izraz za pomik (7), izračunamo hitrost

$$\begin{aligned} \vec{v}_1 &= \frac{t x_1 - x_2}{t^2 - 1} \vec{e}_1 + \frac{-x_1 + t x_2}{t^2 - 1} \vec{e}_2, \\ \vec{v}_2 &= \frac{t x_1 - x_2}{t^2 + 1} \vec{e}_1 + \frac{x_1 + t x_2}{t^2 + 1} \vec{e}_2. \end{aligned} \quad (9)$$

in preverimo, da se leva stran enačbe (8) ujema za desno stranjo.

$$b = \frac{\partial\vec{u}}{\partial t} \stackrel{a}{=} \left(\frac{t^2 x_2 - 2t x_1 + x_2}{(t^2 - 1)^2}, \frac{t^2 x_1 - 2t x_2 + x_1}{(t^2 - 1)^2}, 0 \right)$$

$$A = \frac{\partial\vec{u}}{\partial \vec{x}} \stackrel{a}{=} \begin{bmatrix} \frac{t^2}{t^2 - 1} & -\frac{t}{t^2 - 1} & 0 \\ -\frac{t}{t^2 - 1} & \frac{t^2}{t^2 - 1} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\vec{v} = (I - A)^{-1} b$$

1.2.5. Hitrostni gradient L

$$L = \frac{\partial\vec{v}}{\partial\vec{r}} = \begin{bmatrix} \frac{\partial v_1}{\partial x_1} & \frac{\partial v_1}{\partial x_2} & \frac{\partial v_1}{\partial x_3} \\ \frac{\partial v_2}{\partial x_1} & \frac{\partial v_2}{\partial x_2} & \frac{\partial v_2}{\partial x_3} \\ \frac{\partial v_3}{\partial x_1} & \frac{\partial v_3}{\partial x_2} & \frac{\partial v_3}{\partial x_3} \end{bmatrix}. \quad (10)$$

$$L \stackrel{a)}{=} \frac{1}{t^2 - 1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ -1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad (11)$$

$$L \stackrel{b)}{=} \frac{1}{t^2 + 1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ 1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

1.2.6. Materialni odvod $\dot{F}$ deformacijskega gradienta F

Materialni opis.

$$F \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow \frac{DF}{Dt} = \dot{F} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad (12)$$

$$F \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow \frac{DF}{Dt} = \dot{F} \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Prostorski opis.

$$\frac{DF}{Dt} = LF, \quad (13)$$

kjer je L hitrostni gradient.

$$\begin{aligned} \dot{F} = LF \stackrel{a)}{=} \frac{1}{t^2 - 1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ -1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \\ \dot{F} = LF \stackrel{b)}{=} \frac{1}{t^2 + 1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ 1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned} \quad (14)$$

1.2.7. Hitrost deformacijskega tenzorja D in spin W

$$\begin{aligned} L &= D + W, \\ D &= \frac{1}{2}(L + L^T), \\ W &= \frac{1}{2}(L - L^T). \end{aligned} \tag{15}$$

$$D \stackrel{a)}{=} \frac{1}{2}(L + L^T) = L = \frac{1}{t^2 - 1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ -1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \tag{16}$$

$$D \stackrel{b)}{=} \frac{1}{2}(L + L^T) = \frac{1}{t^2 + 1} \begin{bmatrix} t & 0 & 0 \\ 0 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

$$W \stackrel{a)}{=} \frac{1}{2}(L - L^T) = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \tag{17}$$

$$W \stackrel{b)}{=} \frac{1}{2}(L - L^T) = \frac{1}{t^2 + 1} \begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

1.2.8. Fizikalni pomen hitrosti deformacijskega tenzorja D in spina W

$$(\dot{\ln} \lambda) = \vec{n} \cdot D \vec{n}. \tag{18}$$

Primer 1.

Primer 2.

$$\begin{aligned} W \vec{m} &= \vec{\omega} \times \vec{m}, \\ W \vec{m}_D &= \vec{\omega} \times \vec{m}_D = \dot{\vec{m}}_D, \quad \vec{m}_D \text{ lastni vektor } D. \end{aligned} \tag{19}$$

Primer 3.

Primer 4.

1.2.9. Materialni odvod $\dot{C}$ levega Cauchy Greenovega tenzorja C

Materialni opis.

$$\begin{aligned} C \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 1+t^2 & 2t & 0 \\ 2t & 1+t^2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} &\longrightarrow \dot{C} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 2t & 2 & 0 \\ 2 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ C \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} 1+t^2 & 0 & 0 \\ 0 & 1+t^2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} &\longrightarrow \dot{C} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 2t & 0 & 0 \\ 0 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{aligned} \tag{20}$$

Prostorski opis.

$$\begin{aligned} \dot{C} \stackrel{a)}{=} 2F^T D F &= 2 \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}^T \frac{1}{t^2 - 1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ -1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2t & 2 & 0 \\ 2 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \\ \dot{C} \stackrel{b)}{=} 2F^T D F &= 2 \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}^T \frac{1}{t^2 + 1} \begin{bmatrix} t & 0 & 0 \\ 0 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2t & 0 & 0 \\ 0 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned} \tag{21}$$

1.2.10. Materialni odvod $\dot{B}$ desnega Cauchy Greenovega tenzorja B

Materialni opis.

$$\begin{aligned} B \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 1+t^2 & 2t & 0 \\ 2t & 1+t^2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} &\longrightarrow \dot{B} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 2t & 2 & 0 \\ 2 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ B \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} 1+t^2 & 0 & 0 \\ 0 & 1+t^2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} &\longrightarrow \dot{B} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 2t & 0 & 0 \\ 0 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{aligned} \quad (22)$$

Prostorski opis.

$$\begin{aligned} \dot{B} \stackrel{a)}{=} LB + BL^T &= \frac{1}{t^2-1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ -1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1+t^2 & 2t & 0 \\ 2t & 1+t^2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1+t^2 & 2t & 0 \\ 2t & 1+t^2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \frac{1}{t^2-1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ -1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} 2t & 2 & 0 \\ 2 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \\ \dot{B} \stackrel{b)}{=} LB + BL^T &= \begin{bmatrix} 2t & 0 & 0 \\ 0 & 2t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned} \quad (23)$$

1.2.11. Materialni odvod $\dot{U}$ tenzorja U

Materialni odvod $\dot{U}$ tenzorja U izračunamo iz enačbe

$$\dot{C} = U\dot{U} = U\dot{U} + \dot{U}U, \quad (24)$$

to je Sylvestrove enačbe

$$C = AX + XB. \quad (25)$$

V Mathematici lahko uporabimo ukaz $X = \text{LyapunovSolve}[A,B,C]$, v Matlabu ukaz $X = \text{lyap}(A,B,C)$, v Octaveju pa ukaz $X = \text{sy1}(A,B,C)$. Z uporabo Mathematice dobimo

$$U \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \longrightarrow \dot{U} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \quad (26)$$

$$U \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} \sqrt{1+t^2} & 0 & 0 \\ 0 & \sqrt{1+t^2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \longrightarrow \dot{U} \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} \frac{t}{\sqrt{1+t^2}} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{t}{\sqrt{1+t^2}} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \quad (27)$$

Uporabnost rešitve Sylvestrove enačbe (24) je v tem, da lahko matriko $\dot{U}$ določimo za vsak delec posebej, Vse kar pri tem potrebujemo sta zgolj matriki $\dot{C}$ in U , ki pripadata temu delcu.

1.2.12. Materialni odvod $\dot{V}$ tenzorja V

Materialni odvod $\dot{V}$ tenzorja V izračunamo iz enačbe

$$\dot{B} = V\dot{V} = V\dot{V} + \dot{V}V, \quad (28)$$

to je Sylvestrove enačbe

$$C = AX + XB. \quad (29)$$

V Mathematici lahko uporabimo ukaz $X = \text{LyapunovSolve}[A,B,C]$, v Matlabu ukaz $X = \text{lyap}(A,B,C)$, v Octaveju pa ukaz $X = \text{sy1}(A,B,C)$. Z uporabo Mathematice dobimo

$$V \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \longrightarrow \dot{V} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \quad (30)$$

$$V \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} \sqrt{1+t^2} & 0 & 0 \\ 0 & \sqrt{1+t^2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \longrightarrow \dot{V} \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} \frac{t}{\sqrt{1+t^2}} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{t}{\sqrt{1+t^2}} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \quad (31)$$

Uporabnost rešitve Sylvestrove enačbe (28) je v tem, da lahko matriko $\dot{V}$ določimo za vsak delec posebej, Vse kar pri tem potrebujemo sta zgolj matriki $\dot{B}$ in V , ki pripadata temu delcu.

1.2.13. Materialni odvod $\dot{R}$ rotacije R

Z uporabo RU ali VR razcepa določimo rotacijsko matriko R . Dobimo

$$R \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (32)$$

$$R \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{t^2+1}} & -\frac{t}{\sqrt{t^2+1}} & 0 \\ \frac{t}{\sqrt{t^2+1}} & \frac{1}{\sqrt{t^2+1}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (33)$$

Odvajamo in dobimo

$$\dot{R} \stackrel{a)}{=} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (34)$$

$$\dot{R} \stackrel{b)}{=} \begin{bmatrix} -\frac{t}{(t^2+1)^{3/2}} & -\frac{1}{(t^2+1)^{3/2}} & 0 \\ \frac{1}{(t^2+1)^{3/2}} & -\frac{t}{(t^2+1)^{3/2}} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (35)$$

1.2.14. Materialni odvod $\dot{E}$ Green Lagrangevega tenzorja E

Materialni opis.

Prostorski opis.

$$\begin{aligned} \dot{E} \stackrel{a)}{=} \frac{1}{2} \dot{C} = F^T D F &= \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}^T \frac{1}{t^2-1} \begin{bmatrix} t & -1 & 0 \\ -1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t & 1 & 0 \\ 1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \\ \dot{E} \stackrel{b)}{=} \frac{1}{2} \dot{C} = F^T D F &= \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}^T \frac{1}{t^2+1} \begin{bmatrix} t & 0 & 0 \\ 0 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t & 0 & 0 \\ 0 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned} \quad (36)$$

1.2.15. Materialni odvod $\dot{e}$ Euler Almansijevega tenzorja e

Materialni opis.

Prostorski opis.

$$\begin{aligned} \dot{e} \stackrel{a)}{=} -\frac{1}{2} (\dot{B}^1) - \frac{1}{2} B^{-1} \dot{B} B^{-1} &= \begin{bmatrix} 1 & -t & 0 \\ t & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \\ \dot{e} \stackrel{b)}{=} -\frac{1}{2} (\dot{B}^1) - \frac{1}{2} B^{-1} \dot{B} B^{-1} &= \frac{1}{(1+t^2)^2} \begin{bmatrix} t & 0 & 0 \\ 0 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned} \quad (37)$$

1.2.16. Materialni odvod $(\dot{ds}^2)$ spremembe kvadrata dolžine ds^2 v materialnem in prostorskem opisu

Materialni opis. Materialni odvod $(\dot{ds}^2)$ spremembe kvadrata dolžine ds^2 v prostorskem opisu lahko izračunamo po ena'v cbah:

- primer a)

$$\frac{D(ds^2)}{Dt} = 2 \vec{dr}^0 \cdot \dot{E} \vec{dr}^0 \stackrel{a)}{=} 2 \vec{dr}^0 \cdot \begin{bmatrix} t & 1 & 0 \\ 1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \vec{dr}^0. \quad (38)$$

- primer b)

$$\frac{D(ds^2)}{Dt} = 2 \vec{dr}^0 \cdot \dot{E} \vec{dr}^0 \stackrel{b)}{=} 2 \vec{dr}^0 \cdot \begin{bmatrix} t & 0 & 0 \\ 0 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \vec{dr}^0. \quad (39)$$

Prostorski opis. Prostorski odvod ($\dot{ds}^2$) spremembe kvadrata dolžine ds^2 v prostorskem opisu

- primer a)

$$\frac{D(ds^2)}{Dt} = 2 \vec{dr} \cdot D \vec{dr} \stackrel{a)}{=} 2 \vec{dr} \cdot \begin{bmatrix} t & 1 & 0 \\ 1 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \vec{dr}. \quad (40)$$

- primer b)

$$\frac{D(ds^2)}{Dt} = 2 \vec{dr} \cdot D \vec{dr} \stackrel{b)}{=} 2 \vec{dr} \cdot \begin{bmatrix} t & 0 & 0 \\ 0 & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \vec{dr}. \quad (41)$$

1.2.17. Materialni odvod $\dot{d\vec{S}}$ spremembe površine $d\vec{S}$ v materialnem in prostorskem opisu

1.2.18. Materialni odvod ($\dot{dV}$) spremembe volumna dV v materialnem in prostorskem opisu